

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Quantis B. Magdalena vitijs ante conuersionem, quanta item & quam
multiplici gratia post conuersionem abundârit, Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

Quantis B. Magdalena vitijs ante conuersionem, quantatitem & quam multipliciter gratia post conuersionem abundavit.

VBI abundauit delictum, superabuit donum & gratia, Rom. XV. Dicit huius

Apost. veritatem fratres charissimi facillime comprobare possumus
ex ea (cuius hodie diem festum colimus) muliere, quam etiam consideramus qualis ante & qualis post conuersionem fuerit, liquebit, si cor delictum, ita & gratiam in ea abundasse. Quod multis ante conuersionem obnoxia fuerit peccatis, potest ex verbis Christi eliciri, quibus cixit: Remittitur tibi peccata multa, etc. Ex quibus coniungi licet, quod iam cognomine vocatur peccatrix. Ita non pauca aut leuia de occulta commiserat peccata, quod id nominis obtinuerat, vt omnibus nota esset peccatrix. Ideo etiam Phan

seus, cum tangeret Christi pedes Maria Magdalena, mirabatur, quod permitteret se Christus tangere tanta peccatrice. Nimirum si ad suos pedes nisseret, vt dicit S. Gregorius, calcibus eam repulisset. Accedit, quod Maria, cum describeret Christum resurgentem primo Magdalene apparuisse, in

referat: Singens Iesu prima sabbati, appariuit primo Maria Magdalene, de qua eiusdem septem demonia. Non quidem fuit obfessa Maria Magdalena demonibus corporaliter, sed peccatis, quibus demonorum facta erat captiva atque ministerium. Hec itaque peccata non leuia erant, quia vocantur demonia. Vnde etiam non est facile credendum, quod corpore fuerit virgo B. Maria Magdalena (vt quidam dicere voluerunt) & mente tantummodo peccauerunt, que ornatu præioso, curioso, lasciuo prouocans adolescentes suis studijs & moribus ad sui concupiscentiam, putantes eam inde honoratiorem facere, cum tamen nihil modo derogat gloriæ illius quod peccatrix olim fuerit: sed potius illi liquid addat, vt postea dicam. Non tamen etiam crediderim publicam fuisse meretricem quandoquidem erat nobilis mulier & diues: nec fuit aeterno demens, nec aeterno turpis, vt omnibus si se communera exponeret. Poterat tamen habere, quo suam exploraret libidinem. Fuit nihilominus publica peccatrix vocata. Et inde dicuntur peccata eius tam gravis,

quia fuit superba & lasciva, ornans se ad prouocandam concupiscentiam virorum. Namque haec duo peccata nunquam sunt sola, sed plura alia ad ea concurrent. Erat itaque in vanitatibus vana & superba: vnde sequebatur (quia diu erat) superflius sumptus in vestium apparatu, & ceterorum multitudinum ornatum splendore, sive superba ostentatione. Quia vero lasciva erat, sequebantur & comitabantur alia peccata multa, de quibus non est dicendum modo. Erat autem licet non publica meretricix tamen publica peccatrix, contenta uno aut altero amatore, & hoc palam. Quia ergo scandalo erat multis, & occasio ruinæ per vitam suam lubricam, item alluciendo & insuicendo corda aliorum, grauiter peccabat, & quoddam recessus diaboli ad capiendas animas.

Quia vero ex vase iniquitatis volebat: Christus eam facere vas dilectionis (prædestinauerat enim illam ad magnam gloriam: quia prædestinatio non poterat

Maria
Magdalena
ante
conuersio
ne
vitijs
lascia
cuerit.

Lucus 7.
Ibidem.

Gregorius.

Marcus 16.

Demonia
quomodo di
cantur ex Ma
gdalena cie
cta.

Magdalena
cum corpore
virgo fuerit.

Magdalena
an fuerit me
retrix publi
ca.

Magdalena
in publica
peccatrix fu
erit.

poterat esse inanis) attraxit eam, ut saltem prima foeminea curiositate ad prædicationem Iesu veniret. Dominus autem Iesu ita formauit verba sua, cum eam præsentem videret, illustrans gratiæ suæ radijs cor eius, ut sua di-
cta illam compungerent, ac cor eius penetrarent, & simul ignitis iaculis vul-
nerarent. Itaque compuncta dum plena cogitationibus atque suspirijs es-
set, totus mundus ei fiebat angustus (ita enim est grauata conscientiæ) nec po-
terat quiescere, donec ad Dominum rediret, quem iam credebat Deum &
Saluatorem suum. Proinde discens illum inuitatum in domum Simonis
quamvis de peccatis erubesceret, de quibus ante non erubuit, nō tamen eru-
bescerat penitentia, sed abiecto pudore humano, ad conuiuum ingressa est in
domum Simonis leprosi, sicut sanctus Lucas Euangelista in hodierno descri-
bit Euangelio. Verum quia haec tenus, quomodo superabundauit delictum in
B. Maria Magdalena, diximus. Nunc dicendum quomodo superabundauit
in ea & gratia. Principio autem quia Apostolus dixit, Scimus quoniam dilige-
tib[us] D[omi]num, omnia cooperantur in bonum, sciendū electis omnia cedere & coope-
rari in bonū, etiā peccata post conuersationē. Cernimus hoc in B. Maria Mag-
dalena (quandoquidē omnino oportet eā excusare à peccatis) cui etiā pecca-
ta occasio fuerunt maioris profectus, & per consequens maioris gloriæ.
Non quod peccata eius non fuerint peccata aut offendit, sed quod fuerint ei
occasio salutis, & maioris feruoris ac profectus post conuersationem, quod o-
lim ante conuersationem excesserat nimis peccando: quomodo intelligitur
etiam quod Dominus dicit: Gaudium est maius Angelus Dei super uno peccatore
penitentiam agente, qui in super non aginta nouem iugis, qui non indigent penitentias.
Tanto namque fuit feruenter postea in dilectione, quanto sensit se tardè
conuersam & in multis perperam se fecisse. Tanto magis curauit Deum non
offendere, quanto plus ante offenderat. Tanto gratior fuit, quanto maius
beneficiū acceperat: quia sentiebat se ex ore inferni, ex faucibus diaboli
eruptam, & tor donis dictam. Ita ergo fuerunt occasio ei peccata melioris
vita, maioris meriti & gloriæ. Puto equidem nunquam tam sancta fuisset
B. Maria Magdalena, nisi ante fuisset peccatrix: non quia peccata fecerunt eā profunda-
factam, sed quoniam humiliauerunt eam valde: & illa eius tanca humili-
tas locum diuinæ gratiæ in ea præparauit. Nec tamen omnibus profuit re-
iam electis quod peccauerant. Aliqui enim magis accenduntur erga Deum,
quod seruati sunt in innocentia: alii quod perduci sunt ad penitentiam.
Secundum ergo dispositionem cuiusque hominis operatur gratia: & ut ope-
retur gratia in eo, ita permittit Deus hominem aptari. Est itaque prima gra-
tia magna Dei, quæ abundauit in beata Maria Magdalena, quod peccata eius
ei Deus non solum ad damnationem non imputauit, sed etiam ad profe-
ctum ordinauit, & maiorem charitatem.

Secunda gratia quæ collata est in Beatam Mariam Magdalenam, est per-
fetta conuersationis. Paucis sanctorum donatum est, ut ex immunda vita, perfecte B.
ad perfectam penitentiam venerint. Licet plures sint penitentes quam in-
nocentes, tamen perfectam penitentiam agentes pauci sunt. Vnde Ambro-
sius plures dicit reperi posse, qui innocentiam seruauerint, quam qui per
fectam penitentiam egerint. Quod tamen intelligitur de perfectissima pe-
nitentia, quæ non solum peccata damnat, nec solum carnem castigat, sed Ambrosius.

etiam vitia carnis & affectiones prauas, & concupiscentias mortificat. Tale pœnitentiam fecit B. Maria Magdalena: Videte eius contritionis fervorem, videte eius dolorem: Non exspectauit, vt solum inueniret Dominum, sed per conuiuas ingressa est, nihil curans quid homines cogitarent, modo pro propitiis sibi haberet Dominum. Cogitans autem quid pro munusculo Domino offerret, animaduerit Dominum terrena non amare; pro fatigatis tamen & calore releuando emit vnguentum nardi physici & instar aquariorum fluidum ac refrigeratum, & accessit retro (olim iacebant discubentes, non sedebant: ideo retro expositis pedibus portuit appropinquare pro verecundia, stans secus pedes pro humilitate, & ex nimio dolore cordis fluebant ei tot lachrymæ super pedes Domini, vt illos lachrymis lazare. O quid operabatur Dominus in corde huius mulieris? Capillos deinde fecit accepit ad tergendum: quibus ante superba lasciuierat, eos nunc Dominus in ministerium parat: & osculabatur pedes eius pro summa deuotione, & ingebatur. O qualis cogitationes ascenderunt in cor eius. Christus manducat in mensa foris, sed magis ibi conuiuum habebat cum anima B. Marie Magdalena, quam trahebat, liquefaciebat & yrebat in camino diuinæ dilectionis. O quam subita mutatio. Heri peccatrix fuit, & filia diaboli: hodie filia & discipula, & sponsa facta est Christi. Heri malis peior erat: hodie multi, qui nunquam mortaliter peccauerunt, effecta est melior atque perfectionis. Non dubium, quis multis innocentibus surrexerit sanctior: siquid è laudis & essentiale meritum non ex operibus pensatur, sed charitate, qua fieri opera meritoria sint. Charitas enim est, qua sit ut mereamur: & quanto maior est, tanto plus meremur. Potest quis ex peccatis surgere, & vivificari: que donari maiori gradu charitatis, quam qui ante multis annis innocenter vixerit. Non quidem iste habet opera, sed habet maiorem charitatem, quæ tamen ociofa non manet, sed quo maior est, eo magis inde operatur. Vide te quam temerè iudicari! Pheriseus. Habebat ipse opera iustorum, sed non habebat tantam charitatem ad Deum, quamam mulier yna die couersa: ideo fuit illi prælata in merito. Temerè itaque iudicauit, & Mariam quasi peccatricem, quæ jam non erat, sed conuersa & maiori gradu charitatis fulcita, quam ipse, & Christum iudicauit quasi nescientem, & qui debere non permittere se tangi ab ea persona, quæ omnium per ora volabat, tanquam omnium hominum familiaritate esset indigna. Vide te quam neminem debeamus iudicare etiam peccatorem, quia qualis in momento esse potest, aut iam est mutatus in corde ignoramus: & subito resurgere potest in maiori charitate: ergo etiam in maiori sanctitate. Cum autem Phariseus ille diceret intra se: Si hic esset propheta, sciret viisque quæ & qualis esset mulier, quæ singit eum, Dominus similitudinem ac paradigmam opponit inter cetera, dicens: Cui plus dimittitur, plus diligit, & cui minus dimittitur, minus diligit. Sed dicat fortè hic aliquis: Ergo oportet me peccare multum, vt multum inibi dimittatur, & sic cum dimissum fuerit multum, diligenteriam multum. Non oportet te plus peccare, vt plus dimittatur: quia multi plura dimittunt peccata, quibus tamen nihil dimittitur: sed oportet peccata magis agnoscere, & te debitorem fateri. Quanto te magis agnoscis debitorem, tanto tibi plus dimittitur. Dupliciter namque possunt hanc intelligi, verba

Lucr. 7.

Magdalena
quam subito
mutata.Meritū quid
efficiat.Iudicium te-
merarium
quoniam opere
vitandum.

Lucr. 7.

Ibidem.

felicit cui plus dimittitur, &c. Est qui peccatum suum parum curat, nec agnoscit, quantum offenderit Deum. Iste quidem peccatum non magnipendit. Quare hoc? Quia non magno in precio habet Deum, quem offendit. Quicquid enim magni estimat homo, id sanè non vult amittere, aut offendere. Quia ergo parum agnoscit, parum etiam dolet: & idcirco parum etiam dimittitur ei: & ideo parum etiam beneficij consequutum se putat ex hac dimissione peccati: Deo parum gratus est pro beneficio, parumq; diligit. Sunt qui minima plangunt ut alij magna, quia cognoscunt, quantum sit offendere Deum. Iste pro minimis putant se magnos debitores: ideo multum dimittitur eis: atque hoc ipso multum diligunt pro magno beneficio, quod putant magnum, quia est verè magnum.

Alio modo possunt ita intelligi: Dimittitur homini non solum quod peccauit, sed etiam quod præseruatus est ab alijs peccatis. Qui ergo etiam in paucis deliquerit, & à multis præseruatus est, si verè sapiens est, multorum se debitorem constituit, scilicet & eorum quæ incidit, & quæ incidere potuit: quæ vtraque sunt dimissa: Alterum est, quia resuscitatus est per gratiam à malis, in quæ incidit: Alterū, quia præseruatus, ne incideret: quæ incidisset, nisi præseruatus fuisset. Multa dimissa sunt B. Mariæ Magdalena: quia & quæ commisit, & à quibus ne ea committeret, præseruata fuit. Hoc cum agnoscet, & utrobius debito se obnoxiam intelligeret, tanquam pro duplo magno beneficio dilexit multum. Ille autem qui minus agnoscit, minus diligit, minusq; dimittitur ei. Itaque non est ut plus pecces, sed ut perse- plus ignoscit. Agnoscens, in quo sis debitor: quia pro transgressione, & pro præseruatione à peccato debes. Id in quo transgressus es, nō leuicer astime: ita fieri, vt & multa tibi dimittantur, & multum diligas benefactorē magnū. Tertio, gratia charitatis abundauit in ea gratia ardentissimæ charitatis. Tanta fuit in ea charitas (vt ratis quam etiam supradixi) vt in initio conuersationis multos excelleret, qui multo tempore innocentes Deo seruerant. Dilexit quoque multum, quia intellexit multa sibi dimissa, & quæ commisit, & quæ committere potuit. Eius autem dilectio primo liquet ex hoc, quia reconciliata, Christum deinceps nunquam offendit, nec amplius peccauit, sed semper de cetero innocentiter vixit. Secundo, quia Christo semper adhæsit, prædicari aelerat, ambulante sequebatur, comedenti assidebat ad eius pedes. Quando adueniebat Iesu mortuo Lazarus fratre eius, ait: Domine si fuisses hic non esset mortuus frater meus. Quæ verba, ex nimio amore erga Christum protulit. O quantum siebat illi: & hoc ex amore. Vocata cito occurrit ei, vocauerat enim Dominus eam, sciens quantum se diliget. Cum aperiretur Lazari sepulchrum, timuit Maria pro Iesu, ne foret grauaretur, & ait: Domine iam fœter, &c. O quam fidele cor pro dilectione gerebat. Patientē quoq; eum credenda est nunquam deseruisse. Quando Iesus amor suis peperit in cruce, illi quoq; lachrymabilis affluebat, tota vulnerata & compassione & amore. O quam libenter crucem Domini portasset, ac cum ipso mortua fuisset. Præter matrem enim Domini non fuit afflictius cor Magdalena quantum fuerit Christo & morens magis, quam Mariæ Magdalena in passione Domini. Quare alijs compassio, absuntibus, ipsa mansit sub cruce. Ideo etiam summa cum deuotione de factaribus suis ministrauit Domino, vt, inquit Euangelista, Bis quoq; Christus vixit viuentem: primo, conuersa: secundo, sabbato ante diē Palmarū, Luke 2. Luke 7. Item

Joan. 12.
 Matth. 27.
 Iohann. 20.
 Ibidem.
 Ibidem.
 Ibidem.
 Gratia virtutum vi abundarit in B. Magdalena.
 Luc. 8.
 Luke 7.
 Matth. 7.
 Matth. 10.
 Luc. 8.
 Gratia contemplationis vi abundarit in B. Magdalena.
 Gratia familiaritatis erga Christum quanta abundat in B. Magdalena.
 Luc. 10.
 Joan. 11.
 Matth. 26.
 Luc. 10.
 Luc. 7.
 Mat. 16.
 Gratia intercessionis quanto abundat in B. Magdalena.
 Iohue. 8.

Item non sufficiebat ei, quod Joseph ab Arimathea defunctum condiera, sed volebar etiam ipsa mortuum vngere, quod cum sexta feria non posset propter noctem, nec sabbato propter festum, altera post sabbatum, cum adhuc nebræ essent, venit ad monumentum: quia cum maxima angustia expulerat tamdiu, ut sabbatum transiret, ut suo posset amori satisfacere. Nam quoque alijs mulieribus recedebitis ad sepulchrum flens, nec poterabili separari, neque noctem imminentem, nec milites armis strepentes afluientes timens. Christum item agnoscens, voluit se in terra prosterari et tenendos pedes eius. O quam festinanter cucurrit ebria p̄ amore ad annunciatum alijs, cum Christus illi dicere: Vade, nuncia fratribus meis. Postquam autē ascendit Christus, ac si nihil haberet in terris relictum sibi charum, iuit ad desertum, ibiq̄ mansit XXX. annis, Deo & Angelis solis cogita. Quarto, gratia mira superabundauit in eius perfectissima conueratio. Nam omnium virtutum fuit speculum. Humilissima etiam fuit: ideo semper excusauit, cum soror eius Martha contra eam quereretur: sed Dominus non modo excusauit, sed & laudauit, ut haberetur etiam hodie uno in Evangelio. Nunquam laudauit Dominus aliquem in praesentia illius nisi B. Mariam Magdalenam: quod virque non fecisset, nisi eius maximam humilitatem sciuisset. Fuit quoque patientissima: ideo non obmurmurauit, occidationem concepit aduersus murmurantes discipulos, Simonem ac alios, perfectior in hoc Apostolis existens, qui murmurauerunt contra duos fratres, Jacobum scilicet & Ioannem, cum vellent eum Christo sedere ad dextram & sinistram ipsius, & vindictam ignis de cælo petebant: contra eos, qui Christum recipere noluerunt. Quinto, in ea superabundauit gratia contemplationis. Siquidem in eremo XXX. annis eleuata in aera manibus Angelorum septies per dies singulos cælestes hauiit melodias, tota in Deum abundantia, sed ductu angelico ferebatur. Sexto, B. Maria Magdalena abundauit gratia singularis familiaritatis ad Christum. Nunquam enim poterat adeo familiarem exhibuisse, quemadmodum B. Mariz Magdalenz. Apud quam ita libenter moratus, ita sp̄e hospitatus est Christus? Cui ad suos peccata orantem iam cito exaudiuit? Quem excusauit ita studiose simul & amore presentem laudauit? Denique & excitatus a mortuis, primus illi apparuit, ut quam viuenti in carne mortali exhibuerat, etiam iam rediuvus & immortalis eidem exhiberet præcipuam & amicitiam & familiaritatem. Secundum, abundauit gratia singularis intercessionis. Non dubium est, quod Christus eam sibi habuit charissimam, ita promptissime illius precibus astenserit olim in terris, atque etiam annuat in cælis. Magna charitatem inuincibilem Deum faciliter superat. Legitur Deus quondam ad preces Iohannis iussisse Solem & Lunam totius dici & noctis spacio in eodem loco confitterum precibus adductum. Ita ergo & quidem multo magis ob hanc sibi tam eximiè dilectam sponsam suam beatam Magdalenam multa fecit & facere

non definit. Possemus id multis probare exemplis, nisi prolixitatem vitaremus. Nec est sanè vllis opus exemplis, vbi per se quilibet potest nullo negotio intelligere Dominum nostrum Iesum Christum nihil illi negare aut poruisse aut posse, quam & ipse tanta fibi familiaritate coniunxit, & à qua se tam voluit vehementer amari. Nihil enim tam est efficax ad impetrandum, quam ingens charitas. Neque verò quisquam aut potest, aut debet ambigere, quin sicut olim adhuc in terris beata hæc Maria Magdalena feruētissimo Christi flagravit amore, ita hodie sit Seraphicis adiuncta spiritibus, & inter illos ignitissimos lapides cœlestis Hierusalem tanquam gemma præclarissima niteat, ardens inæstimabiliter, & mirificè resplendens, tota seruens amore incomparabili, & luce micans ineffabili, totum illud cœlestis palacium mirum in modum amoris suauitatem, & splendoris serenitatem exhilarans. Quam nos charissimi modis omnibus decet & assiduis precibus nobis apud Deum patronam conciliare, & virtutum ac beneficiorum eius exempla imitari. Peccatricem quondam fuisse agnouimus, sed relictis virijs perfectè pœnituisse. Et nos ergo, qui sine peccatis non sumus, malè habemus aetiam vitam deploramus, & contractas vitiorum maculas pœnitentia lachrymis eluamus. Volut Omnipotens Deus hanc insignem peccatricem ad maximam suæ amicitiæ prærogatiuum euehere, ut nos non desperemus post perpetrata peccata, sed de diuinæ pietatis visceribus confisi redeamus ad implorandam diuinam Dei misericordiam, & superioris vitæ damnata Titum 2.

Magdalena
seraphicis
credutus in
festa choit.

Ambrofius.

Amen.

SERMO II. IN EADEM SOLENNITATE.

*Seruare innocentiam, & ad vitam spiritus per pœnitentiam
resuscitari, utrumque diuina gratia esse
munus.*

Postquam conuertisti me, egipœnitentiam. Hieremiz XXXI. Hæc verba non absurdè possunt tribui beatissimæ Magdalena pœnitentiam agenti, quasi quæ Domino Christo eius seruorem contra Pharisæum laudanti respondendo, laudem declinauerit, dicens: Postquam conuertisti me, egipœnitentiam, ac si dicat: Antequam tu me conuertisti qualis fuerim, & omnis ciuitas, & hic Pharisæus nouit, modo verò postquam conuertisti me, egipœnitentiam, hoc est, non ego laude dignus sum. Tuum agnosco donum tua gratia est, quod ago & quod sum. Pœnitentiam ago, sed Lucay.

ooo 3. post-